

ทำความเข้าใจกับผู้ป่วยรายใหม่เบาหวาน/
ความดันโลหิตสูง ในHDC กันเถอะ

โปรแกรมหน่วยบริการส่งอะไรมาเป็น
Date_dx/ข้อมูลก่อนหน้านี้หายไปไหน

ทำไมมีการตรวจ HbA1C /ตรวจตา/ตรวจ
เท้า ก่อนวันที่วินิจฉัยครั้งแรก(Date_dx)

source_tb	mix_dx	date_dx	type	hosp_dx	ld_hba1c	rs_hba1c	ld_retina	rs_retina	ld_foot	rs_foot	ih_foot	min_date_dx	dm
chronic	E119	2017-01-12	02	10712	2016-12-21	6.6	(Null)	(Null)	2016-12-21	1	05742	2017-01-12	
chronic,chronic	I10,E119	2009-10-01,2017-01-08	03	00000,00000	2015-11-18	6.5	2016-04-08	1	2015-11-18	3	05743	2017-01-08	
chronic,chronic	I10,E119	2009-10-01,2016-11-22	03	00000,00000	2016-11-16	8.4	2017-01-11	1	2016-11-16	1	05743	2016-11-22	
chronic,chronic	I10,E119	2007-01-01,2017-02-28	03	00000,00000	2017-02-22	109.1	2017-01-11	1	2017-02-22	1	05743	2017-02-28	
chronic,chronic	I10,E119	2009-10-01,2017-01-26	03	10712,00000	2015-11-30	6.9	2017-01-11	1	(Null)	(Null)	(Null)	2017-01-26	
chronic,chronic	I10,E119	2009-10-01,2017-01-08	03	00000,00000	2016-11-04	8.1	2017-01-11	1	2016-11-04	1	05743	2017-01-08	
chronic,diag_opd	I10,E119	2016-03-26,2016-12-01	03	11116,11116	(Null)	(Null)	2016-03-29	1	2016-03-29	1	05746	2016-12-01	
chronic,chronic	I10,E119	2011-12-06,2017-03-22	03	10712,14893	2017-01-16	11.8	2017-01-16	2	2017-03-22	1	05747	2017-03-22	
chronic	E119	2017-02-09	02	05749	2017-01-19	6.9	2017-01-30	1	2017-01-30	1	05749	2017-02-09	
chronic,diag_opd	I10,E118	2009-10-01,2016-12-22	03	00000,05749	2017-01-19	12.9	(Null)	(Null)	2015-12-19	1	05749	2016-12-22	
chronic	E119	2017-02-09	02	05749	2017-01-19	6.9	2017-01-30	1	2017-01-30	1	05749	2017-02-09	
chronic,diag_opd	I10,E119,E	2012-03-30,2016-10-05	03	10712,10712,1	2015-11-24	10.8	(Null)	(Null)	2015-11-24	1	05750	2016-10-05	
chronic,diag_ipd	I10,E119	2009-10-01,2017-02-04	03	00000,10712	(Null)	(Null)	2015-12-21	2	2015-12-21	1	05755	2017-02-04	
chronic,diag_opd	I10,E149	2009-10-01,2017-02-15	03	00000,05755	2017-01-31	9.2	2017-01-31	2	2017-01-31	1	05755	2017-02-15	
diag_opd	E149	2016-10-19	02	05755	(Null)	(Null)	2016-02-05	2	2016-02-05	1	05755	2016-10-19	
chronic,diag_ipd	I10,E119	2012-10-01,2016-11-14	03	05757,10712	(Null)	(Null)	2016-03-14	4	2016-03-14	1	05757	2016-11-14	

มุมมองตามเนื้อข้อมูลและการใช้ข้อมูล

HDC ใช้ข้อมูลที่หน่วยบริการรายงานมาเท่านั้น จากภาพข้อมูลมีแหล่งที่มาจากแฟ้ม CHRONIC เป็นส่วนใหญ่ (source_tb) ดังนั้นอย่ามองแค่ HDC ใช้แฟ้ม diagnosis มาร่วมด้วยเลยทำให้รายใหม่เกิน เพราะวิธีการคิดรายใหม่มีดังนี้

- หากมีการลงประวัติการป่วยในโรคนั้นๆ ใน Chronic จะใช้แฟ้ม Chronic ก่อนเสมอและใช้วันที่ตาม Chronic.date_dx
- กรณีไม่พบข้อมูลในแฟ้ม Chronic จะตรวจสอบการรับบริการจากแฟ้ม Diagnosis ตั้งแต่เดือนกรกฎาคม ของปีก่อนหน้างบประมาณทุกครั้ง หากมีการมารับบริการช่วงเดือน กค.-กย.ของปีงบประมาณที่แล้วจะไม่ถือว่าเป็นผู้ป่วยรายใหม่ แต่หากไม่พบบริการในช่วงเดือน กค.-กย.ของปีงบประมาณที่แล้ว แต่มีบริการของปีปัจจุบันเลย จึงถือเป็นรายใหม่ ซึ่งในความเป็นจริงผู้ป่วยโรคเบาหวานความดัน นัดยาวสุดไม่น่าเกิน 3 เดือน

สาเหตุที่อาจทำให้เกิดปัญหานี้

ข้อมูลของผู้ป่วยโรคเรื้อรัง (เบาหวาน/ความดันโลหิตสูง) ต่างจากโรคอื่นๆ คือป่วยแล้วไม่มีผลการรักษา **หายขาด** จากโรค ยกเว้นตาย และมีความคืบหน้าของโรค เช่น มีภาวะแทรกซ้อนทางไต และอื่นเพิ่มขึ้น ซึ่งวันที่ `date_dx` คือ วันที่ที่ผู้ป่วยได้รับการวินิจฉัยครั้งแรกของโรคนั้นไม่ว่าจะได้รับการวินิจฉัยจากหน่วยงานใดก็ตาม ไม่ใช่วันที่ผู้ป่วยได้รับการวินิจฉัยที่หน่วยบริการของเราเสมอไป ซึ่งหากมีภาวะแทรกซ้อนปีนี้ ก็ต้องนับเป็นรายใหม่ ดังนั้นจุดที่ต้องติดตามคือ

- ข้อมูล `Chronic.date_dx` ถูกต้องหรือยัง ป่วยมา 5 ปีที่แล้ว `date_dx` ก็ต้องเป็น 5 ปีที่แล้ว ต้องดูด้วยว่าโปรแกรมของหน่วยบริการส่งออกมากถูกต้องหรือไม่?
- ข้อมูล `Chronic.date_dx` ก่อนหน้านั้นหายไปไหนหรือไม่? ผลจากการส่ง/เคลียร์ข้อมูลเพิ่ม `Chronic` ของหน่วยบริการ/เจ้าของงานสสจ. หรือไม่? (ที่มีการเคลียร์กันทุกปี)
- หลายคนตามภาพมีการตรวจตา/ตรวจเท้า/HbA1C ก่อนปีงบประมาณ แสดงว่าเป็นผู้ป่วยรายเก่าในปีนี้ ทำไม `chronic.date_dx` ถึงเป็นปีปัจจุบัน

สาเหตุที่อาจทำให้เกิดปัญหานี้

- ปีงบประมาณนี้มีการปรับโครงสร้างเพิ่ม Chronic ให้มีการรายงานทั้งผู้ป่วยในเขต รับผิดชอบและผู้มารับบริการในคลินิกโรคเรื้อรังของหน่วยบริการ ซึ่งอาจส่งผลให้เกิด การขึ้นทะเบียนแล้วระบุวันที่ date_dx ผิดพลาดมากขึ้น ประกอบกับหากเลขบัตร ประชาชนของผู้ป่วยที่รับบริการมากกว่าหนึ่งหน่วยงาน/คนในเขตพื้นที่ ไม่ตรงกันก็ อาจทำให้มีผู้ป่วยมากขึ้นได้ด้วย
- การถ่ายงบประมาณสำหรับผู้ป่วยรายใหม่ของบางหน่วยงาน อาจส่งผลกระทบต่อ การบันทึกข้อมูลที่คาดหวังงบประมาณของหน่วยงาน ซึ่งบางหน่วยบริการเป็นหน่วยปฐม ภูมิ ไม่มีแพทย์ลงตรวจรักษา แต่กลับมีการวินิจฉัยโรคเบาหวาน/ความดันโลหิตสูง ซึ่งเกินศักยภาพของจนท.ที่ปฏิบัติงานประจำที่หน่วยงานนั้น

วิธีการดูข้อมูล

- วันที่วินิจฉัยครั้งแรก min_date_dx HDC ใช้ข้อมูลจาก Date_dx ของโรคนั้นๆมาประเมินหาวันที่ที่น้อยที่สุด ตามภาพ มีการวินิจฉัย E119 วันที่ 2016-11-30 และ E112 วันที่ 2017-03-06 วันที่ได้รับการวินิจฉัยว่าเป็นเบาหวานครั้งแรกคือวันที่ที่น้อยที่สุดของการป่วยเป็นเบาหวาน ซึ่งก็คือวันที่ 2016-11-30 ตามข้อมูลใน column min_date_dx_dm

source_tb	mix_dx	date_dx	type	hosp_dx	ld_hba1c	rs_hba	ld_retina	rs_	ld_foot	rs_ih_foot	min_date_dx_d	
diag_opd	E119	2017-02-03	02	11113	(Null)	(Null)	2016-03-09	2	2016-03-09	1	11113	2017-02-03
chronic,chronic	I10,E119	2015-04-30,2017-01-15	03	11113,11113	2015-12-24	4.5	2016-11-07	2	2017-03-30	1	05763	2017-01-15
chronic	E119	2017-01-15	02	11113	(Null)	(Null)	2016-11-08	2	2016-11-08	1	11113	2017-01-15
chronic,diag_opd	E119,E112	2016-11-30,2017-03-06	02	11113,11113	(Null)	(Null)	2016-11-14	1	2017-02-23	1	05764	2016-11-30
chronic	E119	2016-11-30	02	11113	2015-11-12	6.7	2016-11-14	1	2017-02-09	1	05764	2016-11-30
chronic	E119	2016-11-30	02	11113	(Null)	(Null)	2016-11-14	1	2016-11-14	1	05764	2016-11-30

- ดังนั้นหากประวัติการป่วยก่อนหน้านี้หายไป เช่น เริ่มป่วยและได้รับการวินิจฉัยเมื่อ 5 ปีที่แล้วแต่ใน HDC ไม่มีข้อมูลนี้รายนี้ก็จะเป็นรายใหม่โดยปริยาย

สิ่งที่ต้องคำนึงถึง(สรุป)

จากภาพที่ Slide แรกจะเห็นว่าบางเรื่องเราสามารถคาดคะเนได้ว่าหากไม่ป่วยก่อนหน้านี้
นั้นจะมีการตรวจตา/ตรวจเท้า ได้อย่างไร แต่ก็ไม่ได้หมายถึงทุกกรณี อย่างเช่น ผู้ป่วย
รายใหม่ความดันโลหิตสูง เราจะใช้ข้อมูลไหนมาตรวจสอบว่าไม่ใช่รายใหม่ในปี ดังนั้น
สิ่งที่สำคัญที่สุดคือ

- หน่วยบริการจะต้องบันทึกและส่งออกข้อมูลผู้ป่วยเบาหวานความดันโลหิตสูง ตาม
วันที่ date_dx ที่ถูกต้องออกมาให้ได้ โดยไม่ลบประวัติก่อนมีภาวะแทรกซ้อนทิ้งหรือ
จำหน่าย records ก่อนมีภาวะแทรกซ้อนออกไม่ว่าจะจำหน่ายแบบใดก็ตาม
- การเคลียร์ Chronic แพ้ม ที่ HDC แอดมินต้องพึงระวังว่าข้อมูลการวินิจฉัยก่อนมี
ภาวะแทรกซ้อนจะหายไป